

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 803/2015
23.09.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у кривичном предмету окр. Н.Б. и др., због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.Б., адв. др. Д.Н., и окривљеног Д.Ћ., поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр. 68/14 од 30.01.2015. године и Апелационог суда у Београду Кж1 208/15 од 25.05.2015. године, у седници већа одржаној дана 23.09.2015. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.Б., адв. Др. Д.Н., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр. 68/14 од 30.01.2015. године и Апелационог суда у Београду Кж1 208/15 од 25.05.2015. године, у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) и повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док се исти захтев у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП као и захтев окривљеног Д.Ћ., поднет против пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 208/15 од 25.05.2015. године, одбацују као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К.бр. 68/14 од 30.01.2015. године окривљени Н.Б., Н.А. и Д.Ћ., ставом I изреке пресуде оглашени су кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђени и то: Н.Б. и Д.Ћ. на казне затвора у трајању од по 5 година у које им је урачунато и време проведено у притвору почев од 04.10.2011. године до 05.07.2013. године, а окривљени Н.А. пошто су му претходно утврђене појединачне казне затвора и то за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1.

КЗ, казна затвора у трајању од 5 година, за кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ, казна затвора у трајању од 2 године и за кривично дело изазивање опште опасности из члана 278. став 5. у вези става 1. и 4. КЗ, казна затвора у трајању од 1 године, применом члана 60. став 2. и 63. КЗ, на јединствену казну затвора у трајању од 7 година и 6 месеци, уз урачунавање времена проведеног у притвору почев од 03.10.2011. године па до упућивања осуђеног у установу за издржавање казне а најдуже док не истекне време трајања казне изречене у првостепеној пресуди.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 208/15 од 25.05.2015. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду и бранилаца окривљених Н.Б., Н.Ј., Н.А. и Д.Ћ., а првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр. 68/14 од 30.01.2015. године и Апелационог суда у Београду Кж1 208/15 од 25.05.2015. године захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Н.Б., адв. др. Д.Н., због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачке 1), повреде закона из члана 439. тачке 1) и 2) ЗКП, повреде Устава Републике Србије и Европске конвенције за заштиту људских права и слобода са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине пресуду Апелационог суда у Београду Кж1 208/15 од 25.05.2015. године и предмет врати том суду на поновно одлучивање, али пред потпуно измењеним већем. Такође предлаже да Врховни касациони суд сходно одредби члана 448. став 2. ЗКП на седницу већа Врховног касационог суда позове браниоца окривљеног, а на основу члана 488. став 3. ЗКП одреди одлагање извршења казне затвора окривљеном по пресуди Вишег суда у Београду К.бр. 68/14 од 30.01.2015. године.

Окривљени Д.Ћ. поднео је захтев за заштиту законитости против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 208/15 од 25.05.2015. године, због повреде закона из члана 439. став 1. тачка 3) и члана 441. став 4. ЗКП, с предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, преиначи другостепену пресуду тако што ће окривљеног ослободити кривице или пак да исту укине и предмет врати том суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.Б., адв. др. Д.Н., Републичком јавном тужиоцу, у смислу члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, и у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП-а), размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев поднет, па је по оцени навода и предлога у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.Б., адв. др. Д.Н., у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП-а и повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП је неоснован, док је исти

захтев у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, као и захтев окривљеног Д.Т., недозвољен.

Бранилац окривљеног Н.Б., адв. др. Д.Н. у захтеву за заштиту законитости као разлог подношења захтева наводи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, уз образложење да су обе нижестепене пресуде засноване на доказу на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку, не могу заснивати.

С тим у вези, у захтеву се истиче да је суд пресуду у односу на кривицу окривљеног Н.Б. засновао на исказу-одбрани окривљеног Н.Ј., датој у просторијама Дирекције ПУ за Град Београд ПС Врачар дана 04.10.2011. године, у присуству браниоца по службеној дужности адв. В.Б. при томе не узимајући у обзир чињеницу да је овај окривљени свој исказ већ дао дан раније, такође у просторијама Дирекције ПУ за Град Београд ПС Врачар али у присуству другог браниоца по службеној дужности адв. С.Р., којом приликом је негирао извршење предметног кривичног дела. Надаље бранилац сматра да је окривљени Н.Ј. тај исказ дао под притиском и претњом полицајаца који су га саслушавали, а по саветима и сугестији свог тадашњег браниоца по службеној дужности адв. В.Б., који му је иначе на незаконит начин постављен јер претходно ранији бранилац није разрешен ни опозван, због чега је суд морао тако дат исказ да издвоји из списка предмета.

Изнетим наводима захтева за заштиту законитости по налажењу Врховног касационог суда, у односу на окривљеног Н.Б., правноснажном пресудом није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а из следећих разлога:

Одредбом члана 419. став 2. ЗКП прописано је да је суд дужан да на основу савесне оцене сваког доказа појединачно и у вези са осталим доказима изведе закључак о извесности постојања одређене чињенице.

Одредбом члана 16. став 1. ЗКП, прописано је да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су, непосредно или посредно, сами по себи или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим закоником, другим законом или опште прихваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа.

Сходно цитираним законским прописима, чињенице у кривичном поступку се могу доказивати свим доказима осим онима који су сами по себи или по начину прибављања у супротности са одредбом члана 16. став 1. ЗКП.

У конкретном случају из списка предмета – записника о саслушању осумњиченог Н.Ј. у МУП-у ДП ПУ за Град Београд, ПС Врачар од 04.10.2011. године, произилази да је окривљени тада осумњичени Н.Ј. дана 04.10.2011. године, пошто је претходно поучен о својим правима, саслушан у службеним просторијама Дирекције полиције ПУ за Град Београд ПС Врачар, у складу са одредбама члана

226. став 9. тада важећег ЗКП, у присуству браниоца по службеној дужности адв. В.Б., а након обављеног поверљивог разговора са истим.

Одредбом члана 226. став 9. тада важећег Законика о кривичном поступку прописано је да ако осумњичени, у присуству адвоката пристане да да исказ, орган унутрашњих послова ће га саслушати према одредбама тог законика о саслушању окривљеног. О саслушању осумњиченог, орган унутрашњих послова ће обавестити надлежног јавног тужиоца који може присуствовати његовом саслушању. Записник о том саслушању се не издваја из списка и може се користити као доказ у кривичном поступку.

Наводе подносиоца захтева, да је окривљени Н.Ј. свој исказ у односу на кривицу окривљеног Н.Б. дао под претњом и притиском полицајаца који су га саслушавали као и по саветима и сугестији свог тадашњег браниоца по службеној дужности адв. В.Б., Врховни касациони суд оцењује неоснованим, јер из списка предмета произилази да је окривљени Н.Ј. у присуству браниоца по службеној дужности адв. В.Б. том приликом изјавио и да полиција према њему није употребила ни силу ни претњу као облике принуде, нити да је под утицајем опојних дрога и алкохола, те да је записник својеручно потписао а на исти исказ и записник није ставио никакве примедбе ни када је сутрадан, 05.10.2011. године, саслушаван пред истражним судијом.

Стога, имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд налази да записник о саслушању тада осумњиченог Н.Ј. од 04.10.2011. године, не представља недозвољен доказ и исти се може користити у кривичном поступку па самим тим ни правоснажна пресуда није донета уз битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП како то бранилац окривљеног Н.Б., неосновано истиче.

Надаље, као разлог подношења захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног Н.Б. такође неосновано истиче и повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, а наиме да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, јер се у чињеничном опису радњи извршења које првостепени суд даје појединачно за сваког од окривљених не наводе квалификаторне околности које би оправдале закључак суда да су окривљени критичном приликом поступали односно деловали у групи.

Ово с тога, што повезаност у групу, као квалификаторна околност кривичног дела из члана 246. став 3. КЗ, најчешће значи вршење послова за рачун групе. Повезаност се мора манифестовати делатностима које указују на постојање свести о припадништву у групи, остварењу циљева групе и заједничком вршењу криминалне делатности. Овако формирана група не може бити формирана за извршење само једног кривичног дела. У групи се њени чланови „повезују“ ради „трајног или повремениг вршења кривичних дела“, дакле неодређен број кривичних дела, а никако да изврше само једно кривично дело.

Како је на исту повреду закона бранилац окривљеног Н.Б., указивао и у жалби поднетој против првостепене пресуде, а жалбени суд исте оценио неоснованим и у образложењу своје пресуде на страни 11 о томе дао јасне разлоге, које Врховни касациони суд у потпуности прихвата као правилне и на исте, сходно члану 491. став 2. ЗКП, упућује.

Бранилац окривљеног поднетим захтевом за заштиту законитости указује и на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да дело из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим и осуђен није кривично дело, будући да пронађена и одузета материја - марихуана не може бити предмет овог кривичног дела јер садржи психоактивни ТХЦ (тетрахидроканабинол испод 0,3%).

Оцењујући изнете наводе, Врховни касациони суд налази да исти нису од значаја за правилну или уједначену примену права.

Одредбом члана 486. став 2. Законика о кривичном поступку, прописано је да о захтеву за заштиту законитости који је поднет због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), Врховни касациони суд одлучује само ако сматра да је реч о питању од значаја за правилну или уједначену примену права.

Бранилац окривљеног Н.Б., поднео је захтев за заштиту законитости због повреде кривичног закона из члана 485. став 1. тачка 1) и у вези члана 439. тачка 1) ЗКП, а која повреда је идентична повреди о којој се Врховни касациони суд већ изјаснио у својој пресуди Кзз 63/13 од 26.06.2013. године, а која пресуда је доступна лицима која имају правни интерес. Наведена пресуда је, стога, значајна за уједначену примену права, па Врховни касациони суд налази, са аспекта правилности и уједначености примене права, у смислу члана 486. став 2. ЗКП да није потребно поново одлучивати о истом питању у оквиру повреде закона, на коју се у оквиру захтева за заштиту законитости указује.

Стога је Врховни касациони суд са изнетих разлога, на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 4) у вези члана 486. став 2. ЗКП захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.Б., у том делу одбацио као недозвољен.

Против пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 208/15 од 25.05.2015. године захтев за заштиту законитости је поднео окривљени Д.Ћ., због повреде закона из члана 439. став 1. тачка 3) и члана 441. став 4. ЗКП, с предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, преиначи другостепену пресуду и окривљеног Д.Ћ. ослободи кривице или пак да исту укине и предмет врати суду на поновно одлучивање.

Одредбом члана 483. став 1. Законика о кривичном поступку, прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а одредбом става 3. истог члана прописано је да

окривљени захтев за заштиту законитости може поднети искључиво преко браниоца.

По налажењу Врховног касационог суда наведена законска одредба значи да захтев за заштиту законитости треба да буде сачињен и потписан од стране браниоца окривљеног. У конкретном случају поднети захтев за заштиту законитости по налажењу Врховног касационог суда није оверен печатом и потписом браниоца адв. Б.К., чији меморандум адвокатске канцеларије је коришћен на предњој страни захтева, већ је исти написао и потписао сам окривљени Д.Ћ., због чега нису испуњени услови прописани за подношење овог ванредног правног лека - захтева за заштиту законитости из члана 483. став 3. ЗКП.

Стога је Врховни касациони суд из напред изнетих разлога, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 483. став 3. ЗКП, захтев за заштиту законитости окривљеног Д.Ћ. одбацио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 490. и 491. ЗКП, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.Б. у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) ЗКП одбио као неоснован, а у осталом делу исти захтев као и захтев окривљеног Д.Ћ. сходно одредби члана 487. став 1. тачка 4) у вези члана 486. став 2. ЗКП-а и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 483. став 3. ЗКП, одбацио као недозвољене и одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Зорица Стојковић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић,с.р.**